C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1r-759/24 Judecătoria Bălți, sediul Central
Nr.PIGD 1-23064791-03-1r-20112024 Judecător: Guțu Andrei

D E C I Z I E
În numele Legii

05 martie 2025 municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele completului, judecător Ion Talpa
Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc, Aurelia Andronache

a examinat în lipsa părților, recursul avocatului Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din data de 01 noiembrie 2024, privind-o pe Stati Maria *****,

a.n. *****, IDNP *****, originară din raionul *****, domiciliu orașul *****, cetățeană a Republicii Moldova, studii speciale, văduvă, pensionară, anterior nejudecată,

învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod Penal,

Termenul de judecare a cauzei:
-în instanţa de fond 13 decembrie 2023 - 31 octombrie 2024;
-în instanţa de recurs 07 februarie 2025 - 05 martie 2025.

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

Prin sentinţa Judecătoriei Bălți, sediul Central din data de 01 noiembrie 2024 Stati Maria ***** a fost recunoscută vinovată de comiterea infracţiunii prevăzute

de art. 361 alin. (1) Cod penal și în baza acestei Legi a fost condamnată la pedeapsa cu amendă în mărime de 500 /cinci sute / unităţi convenţionale, ce constituie 25.000 /douăzeci și cinci mii / lei.

Potrivit art. 64 alin. (3^1) Cod penal i s-a explicat Mariei Stati că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărîrea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral.

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse, instanţa de fond a constatat că Stati Maria urmărind scopul obţinerii, deţinerii şi folosirii a documentului oficial fals, care acordă drepturi, dându-şi seama de caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile şi dorind survenirea acestor urmări, în perioada de timp, locul şi circumstanţele nestabilite de către organul de urmărire penală, a obţinut contrar modului stabilit de legislaţia naţională documentul oficial fals, şi anume: Diploma de studii superioare seria KB nr.***** a Universităţii de Stat ”V.I.Lenin” din Chişinău din 27 iunie 1990 pe numele Stati Maria *****, conform căruia ultima a absolvit această instituţie de învăţământ superior, cu atribuirea calificaţiei de contabil-economist, însă potrivit informaţiei prezentate de Prorector Universităţii de Stat din Moldova nr.01/301 din 07.02.2023, instituţia de învăţământ data nu a eliberat în anul 1990 Diploma seria KB nr.***** pe numele Stati Maria *****. Ulterior, la data de 24 august 2017, cet.Stati Maria, deţinând documentul oficial fals menţionat supra, care, potrivit art. 13 alin.(5) din Legea contabilităţii nr.l 13 din 27 aprilie 2007 (în vigoare la data indicată), îi acordă dreptul la angajare în funcţie cu nivel de conducere la o entitate de interes public, ştiind cu certitudine că documentul în cauză nu a fost eliberat în ordinea şi condiţiile prevăzute de lege, a prezentat Diploma seria KB nr.***** a Universităţii de Stat ”V.LLenin” din Chişinău din 27 iunie 1990 angajatorului - Instituţiei Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălţi”, în persoana Directorului *****, apoi a prezentat-o în Secţia resurse umane a entităţii de interes public date, cu o cerere de angajare în calitate de contabil- şef, adică a folosit acest document oficial fals, pe care îl deţine până în prezent.

Ca rezultat, cet.Stati Maria, în temeiul Diplomei false prezentate, a fost angajată în calitate de contabil- şef cu răspundere materială deplină în personal de conducere a IMSP ”Spitalul Clinic Bălţi”, conform contractului individual de

muncă nr.l55/17 din 25 august 2017 şi ordinului de angajare nr.l 19-p din 25.08.2017.

Prin urmare, dat fiind faptul că vina în comiterea infracţiunii inculpata Stati Maria a recunoscut-o integral, prin cerere semnată personal cu conţinutul expres şi neechivoc a renunţat de a fi prezentate probe suplimentare, solicitând în acest sens examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364^1 Cod de procedură penală (f.d.126).

În termen, sentința a fost contestată cu recurs de către avocatul Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria, solicitând admiterea recursului, casarea sentinţei Judecătoriei Bălţi, sediul Central din data de 01 noiembrie 2024 cu adoptarea unei decizii prin care să fie dispusă încetarea procesului penal şi aplicarea sancţiunii contravenţionale în baza art. 55 Cod penal.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Central din data de 01 noiembrie 2024, considerând pedeapsa aplicată ca fiind prea aspră şi neproporţională circumstanţelor stabilite pe cauză.

A menționat corectitudinea aplicării art. 55 Cod penal, având în vedere faptul că infracţiunea comisă de subsemnata este una de natură uşoară, iar circumstanţele cauzei arată că reeducarea şi corectarea sunt posibile fără impunerea unei pedepse penale. Subsemnata a recunoscut fapta comisă şi a cooperat pe deplin cu organele de cercetare penală, manifestând regret sincer pentru actul săvârşit. În aceste condiţii, sancţionarea contravenţională în temeiul art. 55 Cod penal a fost justificată, fiind o măsură proporţională şi adecvată pentru scopurile preventive şi reeducative ale pedepsei.

A reitereat că instanţa de fond a nu a evaluat corect circumstanţele personale ale subsemnatei, neluând în considerare că aceasta este pensionară, văduvă, şi încadrată în gradul II de dizabilitate, nu a fost anterior judecată, nu prezintă circumstanţe agravante şi nu are antecedente penale

S-a referit la prevederile art. 61 Cod penal, conform căror scopul pedepsei este de a restabili echitatea socială şi de a preveni săvârşirea de noi infracţiuni. În cazul de faţă, instanţa a apreciat corect că o pedeapsă contravenţională este suficientă pentru atingerea acestor obiective, mai ales că fapta comisă nu a avut un impact direct asupra unei persoane sau a patrimoniului public, ci mai degrabă asupra autorităţilor.

La fel, a făcut referire apărarea și la prevederile art. 10 Cod penal, conform căror legea penală care uşurează pedeapsa sau îmbunătăţeşte situaţia persoanei are efect retroactiv, astfel, aplicarea art. 55 Cod penal este o soluţie legală, echitabilă şi favorabilă subsemnatei, deoarece aceasta s-a încadrat la o sancţiune contravenţională, în locul unei pedepse penale care nu s-ar justifica faţă de circumstanţele personale şi gravitatea redusă a infracţiunii comise.

Reiterează că procurorul susţine, că pericolul social al faptei ar afecta imaginea instituţiei publice, motiv pentru care consideră necesară o pedeapsă mai aspră, în acest sens recurentul notând că subsemnata a prezentat un document care nu a cauzat daune materiale instituţiei, iar liberarea de răspundere penală este justificată de recunoaşterea integrală a vinovăţiei şi regretul manifestat, corespunzând cerinţelor de echitate şi reeducare prevăzute în Codul penal.

Având în vedere toate cele expuse mai sus, consideră ca cerința privind aplicarea art.55 Cod penal este temeinic fundamentată şi respectă în mod corect dispoziţiile legale, aplicând o măsură justă, proporţională şi în conformitate cu scopurile legii penale. Faţă de gravitatea redusă a faptei şi circumstanţele personale ale subsemnatei, sancţiunea contravenţională aplicată prin art. 55 Cod penal este de natură să asigure restabilirea echităţii sociale şi să contribuie la prevenirea oricăror incidente viitoare de acest fel.

A solicitat casarea sentinței judecătoriei Bălți, sediul Central din data de 01 noiembrie 2024, în partea stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie dispusa încetarea procesului penal şi aplicarea sancţiunii contravenţionale în baza art. 55 Cod penal.

Procedura înștiințării legale în instanța de recurs a fost executată (f.d.183-184).

Potrivit prevederilor art. 447 alin. (1) Cod procedură penală: *”recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces”.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de avocatul Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Verificând argumentele invocate în recurs prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la

concluzia că recursul declarat de avocatul Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria urmează a fi respins ca fiind nefondat.

Soluţia instanţei de recurs se bazează pe prevederile art.449 alin.(1) p.1 lit.a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*.

Colegiul penal constată că cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art.364[1] Cod de procedură penală, fiind contestată doar în latura pedepsei stabilite inculpatei Stati Maria, aceasta fiind apreciată ca fiind prea severă cu solicitarea aplicării în speță a prevederilor art. 55 Cod penal.

Cu referire la capitolul individualizării și stabilirii pedepsei în privința inculpatei Stati Maria pentru comiterea faptei prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal contrar alegațiilor apărătorului-recurent, consideră că instanța de fond corect a reținut că prin sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Central din 05 iulie 2023, în conformitate cu art. 364[1] Cod de procedură penală, Stati Maria a fost recunoscută vinovată în comiterea infracţiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal cu liberarea acesteia de răspundere penală şi cu atragerea la răspundere contravenţională conform art.55 Cod penal, aplicându-i sancţiunea contravenţională sub formă de amendă în mărime de 150 (o sută cinzeci) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 7500 (şapte mii cinci sute) lei.

Nefiind de acord cu sentinţă nominalizată supra, procurorul Vitalie Belinschi, a contestat-o în ordine de apel la Curtea de Apel Bălţi la 17 iulie 2023, solicitând casarea ei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stati Maria să fie recunoscută culpabilă în comiterea infracţiunii prevăzute art.361 alin.(1) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale. În motivarea apelului, procurorul a menţionat, că nu contestă calificarea acţiunilor inculpatei, deoarece cauza penală în privinţa Mariei Stati a fost examinată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, adică conform prevederilor art.364/1 Cod de procedură penală, însă consideră, că instanţa de fond la aplicarea faţă de inculpată a prevederilor art.55 Cod penal nu a ţinut cont de gravitatea faptei, pericolul social sporit al infracțiunii comisă de inculpată, că prin acțiunile sale criminale ea fiind ilegal angajată în calitate de contabil-şef a IMSP ”Spitalul Clinic Bălţi” şi deținând această funcție o perioadă lungă de timp, a ponegrit imaginea instituției curative.

Astfel, consideră procurorul că în aceste circumstanțe liberarea inculpatei de răspundere penală, cu atragerea la răspundere contravențională, contravine prevederilor art.75 şi art.61 alin.(2) Cod penal şi nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălţi din data de 02 noiembrie 2023, recursul declarat de către procurorul în Procuratura Bălţi, Vitalie Belinschi, împotriva sentinței Judecătoriei Bălţi sediul Central din 05 iulie 2023, pronunțată pe cazul penal cu privire la acuzația înaintată Mariei Stati în comiterea infracțiunii prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, a fost admis, cu casarea acestei sentințe şi remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Sub aspectul solicitării apărătorului-recurent Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria de casare a sentinței instanței de fond din 01 noiembrie 2024, adoptarea unei hotărâri noi prin care să se dispună încetarea procesului penal și aplicarea sancțiunii contravenționale în baza art. 55 Cod penal, Colegiul penal relevă că, conform art.55 alin.(1) Cod penal persoana care a săvârşit pentru prima oară o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, cu excepţia infracţiunilor prevăzute la art.181^1, 256, art.264 alin.(2), art.264^1, 303, 314, art.326 alin. (1), art.328 alin.(1), art.332 alin.(1), art.333 alin.(1), art.334 alin.(1) şi (2), art.335 alin.(1) şi art.335^1 alin.(1), poate fi liberată de răspundere penală şi trasă la răspundere contravenţională în cazurile în care şi-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracţiune şi s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Deci, la caz cert s-a stabilit, că Stati Maria pentru prima dată a comis infracţiune uşoară, anterior nu a fost supusă răspunderii penale, circumstanţe agravante în privinţa acesteia nu au fost reţinute, la evidenţa medicilor narcolog şi psihiatru nu se află, este văduvă, încadrată în gradul II de dizabilitate.

Cu toate că, prevederile art.55 Cod penal în circumstanțele enumerate, aparent, ar putea fi aplicate faţă de inculpată, totuşi Colegiul penal a conchis, că la caz nu poate fi formată convingerea fermă că corectarea Mariei Stati ar fi posibilă fără a fi supusă răspunderii penale, or, o analiză mai amplă şi minuțioasă a circumstanțelor prezentei cauze, denotă lipsa întrunirii cumulului condițiilor dictate de prevederile art.55 Cod penal, nefiind confirmat faptul că corectarea inculpatei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

În sensul celor enunțate, Colegiul penal consideră, că Stati Maria a comis faptă prejudiciabilă, îndreptată contra autorităților publice şi a securității de stat. În urma obținerii documentului oficial fals - diplomă de studii superioare, Stati Maria a prezentat-o angajatorului - Instituţiei Medico-Sanitară Publică ”Spitalul Clinic Bălţi”, în persoana directorului *****, apoi a prezentat-o în Secţia resurse umane a entității de interes public date, cu o cerere de angajare în calitate de contabil-şef folosind acest document oficial fals. Respectiv, Stati Maria a activat în funcţie de contabil-şef o perioadă îndelungată, cunoscând că angajarea sa a avut loc în baza unui document oficial fals. Respectiv, pe parcursul anilor 2017-2023 inculpata Stati Maria a activat în funcţie de şef-contabil la Instituţiei Medico-Sanitară Publică ”Spitalul Clinic Bălţi” în baza unui document oficial fals, adică a folosit acest document oficial fals, pe care îl deţine până în prezent, conform acuzării din prezenta cauză.

Instanța de recurs va susține poziția instanței de fond (sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 01 noiembrie 2024) în aspectul în care reieșind din fapta ilegală penală incriminată inculpatei, chiar și dacă aceasta a comis o infracțiune uşoară, acțiunile prejudiciabile ale numitei au fost îndreptate contra autorităților publice - împrejurări care dau temei de a aprecia imposibilitatea corijării Mariei Stati pe o altă cale decât prin aplicarea pedepsei penale, or, sancțiunea contravențională aplicată inculpatei ca urmare a liberării de răspunderea penală cu atragerea la răspundere contravențională, este vădit neproporțională faptei comise de către aceasta și urmărilor produse.

În acest registru de idei, constatându-se inoportunitatea liberării Mariei Stati de răspunderea penală cu atragerea ei la răspundere contravențională, Colegiul penal apreciază inoportunitatea admiterii recursului declarat la caz de avocatul Cojocar Rodica în interesul inculpatei Stati Maria.

Colegiul penal în susținerea sentinței instanței de fond din 01 noiembrie 2024, apreciază ca fiind justă poziția instanței care la stabilirea tipului și cuantumului pedepsei penale stabilite inculpatei Stati Maria pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (1) Cod penal a ținut cont de faptul, că conform art. 16 Cod penal, (la momentul comiterii faptei) aceasta se cataloga ca fiind din categoria celor ușoare pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa cu amendă în mărime de până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 200 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani, infracțiune

comisă cu forma vinovăției intenționată, vârsta inculpatei, pensionară, văduvă, anterior nejudecată, antecedentele penale lipsesc, la evidența medicilor psihiatru/narcolog inculpata nu se află.

În cauza dată, ținând cont de dispozițiile art. 10 Cod penal, (1) conform căror Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârşit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.(2) Legea penală care înăspreşte pedeapsa sau înrăutăţeşte situaţia persoanei vinovate de săvârşirea unei infracţiuni nu are efect retroactiv, precum și de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante conform art. 76 și 77 Cod penal, precum și recunoașterea vinovăției și solicitarea de examinare a cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364[1] Cod de procedură penală, instanța de fond a aplicat pedeapsa amenda în limitele stabilite de art. 361 alin.(1) Cod penal (în redacția legii până la modificările Codului penal din 07 septembrie 2024).

La stabilirea pedepsei, corect a reținut prevederile art.art.61,75 Cod penal, ținând cont de persoana Mariei Stati care este văduvă, pensionară cu gradul II de dizabilitate, de pericolul social al faptei comise, de circumstanțele atenuante şi agravante, de scopul pedepsei penale, anume, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane, reținând că scopul pedepsei penale poate fi atins fără privarea de libertate, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate, atitudinea corectă a inculpatei Stati Maria față de cele comise, căința sinceră și ca urmare recunoașterea săvârșirii faptelor indicate în rechizitoriu și solicitarea examinării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Colegiul penal conchide că pedeapsa aplicată inculpatei Stati Maria, este o pedeapsă echitabilă, care corespunde tuturor criteriilor de aplicare a pedepsei penale, care va atinge scopul propus, fiind proporțională cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor comise, fiind de natură să îi atenționeze pe cei care ar intenționa să săvârșească astfel de fapte, că nu vor rămâne nepedepsiți, iar solicitările recurentului nu și-au găsit confirmare reieșind din materialele cauzei, nefiind

întrunite toate criteriile legale întru admiterea solicitării apărătorului de aplicare a prevederilor art. 55 Cod penal.

Față de aceste considerente, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul avocatului Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria este nefondat și urmează a fi respins, iar sentința instanței de fond fiind legală şi întemeiată, urmează a fi menținută fără modificări la caz nefiind constatate careva temeiuri de casare a acesteia.

În conformitate cu art.449 alin.(1) p.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Rodica Cojocar în interesul inculpatei Stati Maria, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 01 noiembrie 2024, pronunțată în privința Mariei Stati condamnată în baza art. 361 alin. (1) Cod penal, sentință care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecător Ion Talpa

Judecătorii: Ludmila Iarmaliuc

Aurelia Andronache